

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

SANT GADGE BABA AMRAVATI UNIVERSITY, AMRAVATI

Faculty of Humanities

Ad- hoc committee Rashtrasant Tukdoji Thought

Generic Open Elective Course

(GOEC/OE) (GOEC-Basket for – Other than Faculty of Humanities)

As Per National Education Policy (NEP-2020)

(अभ्यासक्रमिका)

Three Years- Six Semesters Bachelor's Degree Programme

U. G. Semester- I & II Level 4.5

पदवी प्रथम वर्ष - सत्र १ व २ स्तर- ४.५

-Subject -

Generic / Open Elective Course (OE)

मुख्य विषय - राष्ट्रसंत तुकडोजी विचारधारा.

पदवी प्रथम वर्ष - सत्र – १

OE-1 अभ्यासपत्रिका - १ राष्ट्रसंतांची सामुदायिक प्रार्थना

OE-2 अभ्यासपत्रिका - २ राष्ट्रसंतांचा धार्मिक विचार

पदवी प्रथम वर्ष- सत्र - २

OE-3 अभ्यासपत्रिका- ३ राष्ट्रसंतांचा महिला सक्षमीकरणाचा विचार

OE-4 अभ्यासपत्रिका- ४ राष्ट्रसंतांचा ग्रामस्वच्छतेचा विचार

Effective from Academic year -2024-25

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

SANT GADGE BABA AMRAVATI UNIVERSITY, AMRAVATI

Faculty of Humanities

Ad- hoc committee Rashtrasant Tukdoji Thought

Generic Open Elective Course

(GOEC/OE) (GOEC-Basket for – Other than Faculty of Humanities)

As Per National Education Policy (NEP-2020)

(अभ्यासक्रमिका)

Three Years- Six Semesters Bachelor's Degree Programme

U. G. Semester- III & IV Level 5.0

पदवी द्वितीय वर्ष सत्र -३ व ४ स्तर - ५.०

-Subject -

Generic / Open Elective Course (OE)

मुख्य विषय - राष्ट्रसंत तुकडोजी विचारधारा.

पदवी द्वितीय वर्ष - सत्र – ३

OE-5 अभ्यासपत्रिका - 5 - राष्ट्रसंतांचे वैवाहिक जीवनविषयक विचार

पदवी द्वितीय वर्ष - सत्र – ४

OE-6 अभ्यासपत्रिका - 6 - राष्ट्रसंतांचे शिक्षणविषयक विचार

Effective from Academic year -2024-25

संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ - मानवविज्ञान विद्याशाखा

राष्ट्रसंत तुकडोजी विचारधारा तदर्थ समिती

-२०२२-२०२७

अ क्र	नाव	पद	पत्ता
1	डॉ. वर्षा चिखले	अध्यक्ष	गीताई, विसावा कॉलनी, कलेक्टर बंगल्याजवळ,कॅम्प, अमरावती. संपर्क-8806096699
2	डॉ.कल्पना मेहरे	सदस्य	नारायणराव राणा महाविद्यालय, बडनेरा- संपर्क-9922945236
3	डॉ. अनुप नांदगावकर	सदस्य	एस.एस.आर. इन्नानी महाविद्यालय, कारंजा लाड ,जिल्हा वाशिम संपर्क- 8830706966
4	डॉ. अविनाश घरडे	सदस्य	कला महाविद्यालय, मारेगाव, जिल्हा यवतमाळ. संपर्क-9552120217
5	डॉ. दीपक वानखडे	सदस्य	महात्मा ज्योतिबा फुले महाविद्यालय, अमरावती संपर्क-7249221768
6	डॉ. अलका गायकवाड	सदस्य	जिजाऊ नगर ,विद्यापीठ रोड, कॅम्प ,अमरावती संपर्क-9922626297

संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२०- नुसार अभ्यासक्रम २०२४-२५ विद्याशाखा : मानवविज्ञान (Faculty of Humanities)

Ad-hoc Committee Rashtrasant Tukdoji Thought Three Years Six Semester Bachelor's Degree
Programme- UG Semester- I - II Level 4.5 & UG Semester-III-IV Level 5.0

त्रिवार्षिक सहा सत्रांचा पदवी अभ्यासक्रम (वाड्मय स्नातक) UG पदवी प्रथम वर्ष सत्र १ – २ स्तर ४.५ Vertical UG
पदवी विद्वतीय वर्ष सत्र ३ ४ स्तर ५.० Vertical-C

Generic / Open Elective Course (OE) राष्ट्रसंत तुकडोजी विचारधारा Basket for Other than Faculty of
Humanities मुख्यविषय - राष्ट्रसंत तुकडोजी विचारधारा

Degree Program me	Departme nt Specific Core(DSC)	Vertical	Course Paper Code	Course Name/ Paper	Credits	Teachin g Hours	Max Marks एकूण गुण
U.G. Semester- I पदवी प्रथम वर्ष सत्र- १	राष्ट्रसंत तुकडोजी विचारधारा-654	Generic /open Elective Course (OE)	654261	OE-1 Theory Paper 1 अभ्यासपत्रिका- 1 राष्ट्रसंतांची सामुदायिक प्रार्थना	2	30 (2P/W)	50 लेखी-30 अंतर्गत मूल्यमापन 20
			654262	OE- 2 Theory Paper 2 अभ्यासपत्रिका-2 राष्ट्रसंतांचा धार्मिक विचार	2	30 (2P/W)	50 लेखी-30 अंतर्गत मूल्यमापन 20
U.G. Semester- II पदवी प्रथम वर्ष सत्र- २		Generic /open Elective Course (OE)	654263	OE-3 Theory Paper-3अभ्यासपत्रिका-3 राष्ट्रसंतांचा महिला सक्षमीकरणाचा विचार	2	30 (2P/W)	50 लेखी-30 अंतर्गत मूल्यमापन 20
			654264	OE-4 Theory Paper-4 अभ्यासपत्रिका- ४ राष्ट्रसंतांचा प्राभस्वच्छतेचा विचार	2	30 (2P/W)	50 लेखी-30 अंतर्गत मूल्यमापन 20
U.G. Semester- III पदवी विद्वतीय वर्ष सत्र- ३		Generic /open Elective Course (OE)	654265	OE-5 Theory Paper-5 अभ्यासपत्रिका- ५ राष्ट्रसंतांचे वैवाहिक जीवनविषयक विचार	2	30 (2P/W)	50 लेखी-30 अंतर्गत मूल्यमापन 20
U.G. Semester- IV पदवी विद्वतीय वर्ष सत्र- ४		Generic /open Elective Course (OE)	654266	OE-6 Theory Paper-6 अभ्यासपत्रिका- ६ राष्ट्रसंतांचे शिक्षण विषयक विचार	2	30 (2P/W)	50 लेखी-30 अंतर्गत मूल्यमापन 20

संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती
राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२०- नुसार अभ्यासक्रम २०२४-२५
विद्याशाखा : मानवविज्ञान (Faculty of Humanities)

Add- hoc Committee

त्रिवार्षिक सहा सत्रांचा पदवी अभ्यासक्रम (वाङ्मय स्नातक)
(Three Years Six Semester Bachelor's Degree Programme)

First Year U G Semester -I

Generic / Open Elective Course / (OE)

(Basket for - Other than Faculty of Humanities)

Theory Paper - I

पदवी प्रथम वर्ष - सत्र - १

Course Code – 654261

OE-1 अभ्यासपत्रिका - १ - राष्ट्रसंतांची सामुदायिक प्रार्थना

विद्याशाखा /Faculty	मानवविज्ञान / Humanities
Programme	Three Years Six Semester Bachelor's Degree (B. A.)
Vertical	c
Type of Choice	Basket for - Other than Faculty of Humanities
Name of Course	Generic / Open Elective Course / (OE)
विषय	राष्ट्रसंत तुकडोजी विचारधारा
सत्र / Semester	U G - Semester- I
अभ्यासपत्रिका -१ संकेतांक / Course Code	६५४२६१ / 654261
अभ्यासपत्रिका -१ / Course Name /Paper	OE-1 Paper -I OE-1 अभ्यासपत्रिका -१ - राष्ट्रसंतांची सामुदायिक प्रार्थना
श्रेयांक / Credits	०२
अध्यापन तास / Teaching Hours	३० तास (एका आठवड्यात २ तास)/ 30 Hours (2 Hours Per week)
परीक्षा स्वरूप	लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन
एकूण गुण / Max Marks	५० गुण (लेखी परीक्षा ३० व अंतर्गत मूल्यमापन २०)

विद्याशाखा : मानवविज्ञान (Faculty of Humanities)
First Year U G Semester -I
Generic / Open Elective Course / (OE)
Theory Paper - I Course Code – 654261

OE-1 अभ्यासपत्रिका -१ राष्ट्रसंतांची सामुदायिक प्रार्थना

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	१.राष्ट्रसंतांच्या सामुदायिक प्रार्थनेचे महत्त्व लक्षात आणून देणे. २. सामुदायिक प्रार्थनेचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये अभ्यासणे. ३. सामुदायिक प्रार्थनेची गावकल्याणासाठी आवश्यकता ध्यानात घेणे. ४. सामुदायिक प्रार्थनेतून सर्वधर्मसमभावाची भावना दृढ व्हावी.	
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	१.राष्ट्रसंतांच्या सामुदायिक प्रार्थनेचे महत्त्व लक्षात येईल. २. सामुदायिक प्रार्थनेचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये अभ्यासता येईल. ३. सामुदायिक प्रार्थनेची गावकल्याणासाठी आवश्यकता ध्यानात येईल. ४. सामुदायिक प्रार्थनेतून सर्वधर्मसमभावाची भावना दृढ होईल.	
आधार ग्रंथ	ग्रामगीता: राष्ट्रसंत तुकडोजी, प्रकाशन श्री. गुरुदेव सेवा मंडळ प्रकाशन विभाग, गुरुकुंज मोझरी. विश्वशांतीयोग- राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज यांचे निवडक लेख श्री. गुरुदेव सेवा मंडळ प्रकाशन विभाग, गुरुकुंज मोझरी. यातील ७ ते ११ लेख	
Unit	Contain	Learning Hours
UNIT - I	सामुदायिक प्रार्थनेचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये.	7 तास
UNIT - II	सामुदायिक प्रार्थनेची गरज आणि महत्ता.	8 तास
UNIT - III	सामुदायिक प्रार्थनेद्वारे ग्रामोद्धाराचे कार्य.	7 तास
UNIT - IV	सामुदायिक प्रार्थनेद्वारे प्राणिमात्रांच्या सुखाची व उन्नतीची धारणा.	8 तास
		एकूण = 30 तास
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा	30 गुण
	अंतर्गत मूल्यमापन -	20 गुण
	एकूण गुण	50 गुण
Exam Duration		2 Hours
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	प्रश्न १ - अभ्यास घटकावर 01 दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न २ - अभ्यास घटकावर 01 दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न ३ - अभ्यास घटकावर 01 लघुत्तरी प्रश्न	06 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन	अभ्यासक्रमाशी संबंधित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण

संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती
राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२०- नुसार अभ्यासक्रम २०२४ -२५
विद्याशाखा : मानवविज्ञान (Faculty of Humanities)
Add- hoc Committee
त्रिवार्षिक सहा सत्रांचा पदवी अभ्यासक्रम (वाङ्मय स्नातक)
(Three Years Six Semester Bachelor's Degree Programme)
First Year U G Semester -I
Generic / Open Elective Course / (OE)

(Basket for - Other than Faculty of Humanities)

Theory Paper - II
पदवी प्रथम वर्ष - सत्र - १
Course Code – 654262

OE-2 अभ्यासपत्रिका - 2 - राष्ट्रसंतांचा धार्मिक विचार

विद्याशाखा /Faculty	मानवविज्ञान / Humanities
Programme	Three Years Six Semester Bachelor's Degree (B. A.)
Vertical	c
Type of Choise	Basket for - Other than Faculty of Humanities
Name of Course	Generic / Open Elective Course / (OE)
विषय	राष्ट्रसंत तुकडोजी विचारधारा
सत्र / Semester	U G - Semester- I
अभ्यासपत्रिका -१ संकेतांक / Course Code	६५४२६२ / 654262
अभ्यासपत्रिका -१ / Course Name /Paper	OE-2 Paper -II OE-2 अभ्यासपत्रिका -२ - राष्ट्रसंतांचा धार्मिक विचार
श्रेयांक / Credits	०२
अध्यापन तास / Teaching Hours	३० तास (एका आठवड्यात २ तास)/ 30 Hours (2 Hours Per week)
परीक्षा स्वरूप	लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन
एकूण गुण / Max Marks	५० गुण (लेखी परीक्षा ३० व अंतर्गत मूल्यमापन २०)

विद्याशाखा : मानवविज्ञान (Faculty of Humanities)
First Year U G Semester -I
Generic / Open Elective Course / (OE)
Theory Paper - II Course Code – 654262

OE-2 अभ्यासपत्रिका -२ राष्ट्रसंतांचा धार्मिक विचार

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	१.विद्यार्थ्यांना राष्ट्रसंतांच्या धार्मिक विचारांची ओळख करून देणे. २. धर्माचा अर्थ आणि धार्मिक कार्याची माहिती करून देणे. ३. स्वधर्म, परधर्म, संप्रदाय व पंथ या संकल्पना समजून देणे. ४. धार्मिकता, देव-संकल्पना, पूजा कर्म देवपूजेची उद्दिष्ट्ये याची जाणीव करून देणे.	
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	१.विद्यार्थ्यांना राष्ट्रसंतांच्या धार्मिक विचारांची ओळख होईल. २. धर्माचा अर्थ आणि धार्मिक कार्याची माहिती मिळेल. ३. स्वधर्म, परधर्म, संप्रदाय व पंथ या संकल्पना समजून घेता येईल. ४. धार्मिकता, देव-संकल्पना, पूजा कर्म देवपूजेची उद्दिष्ट्ये याची जाणीव होईल.	
आधार ग्रंथ	ग्रामगीता: राष्ट्रसंत तुकडोजी, प्रकाशन श्री. गुरुदेव सेवा मंडळ प्रकाशन विभाग, गुरुकुंज मोझरी. राष्ट्रसंतांचे सामाजिक आणि धार्मिक विचार. - डॉ. गजाजन वेले वेदमुद्रा प्रकाशन, अमरावती २०१०	
Unit	Contain	Learning Hours
UNIT - I	राष्ट्रसंतांचे धार्मिक विचार.	7 तास
UNIT - II	धर्म म्हणजे काय? धार्मिक कार्य कोणती.?	8 तास
UNIT - III	विविध धार्मिक संकल्पना.	7 तास
UNIT - IV	स्वधर्म म्हणजेच मानवधर्म याची ओळख.	8 तास
		एकूण = 30 तास
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा	30 गुण
	अंतर्गत मूल्यमापन -	20 गुण
	एकूण गुण	50 गुण
Exam Duration		2 Hours
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	प्रश्न १ - अभ्यास घटकावर 01 दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न २ - अभ्यास घटकावर 01 दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न ३ - अभ्यास घटकावर 01 लघुत्तरी प्रश्न	06 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन	अभ्यासक्रमाशी संबंधित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण

संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती
राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२०- नुसार अभ्यासक्रम २०२५-२६
विद्याशाखा : मानवविज्ञान (Faculty of Humanities)
Add- hoc Committee
त्रिवार्षिक सहा सत्रांचा पदवी अभ्यासक्रम (वाङ्मय स्नातक)
(Three Years Six Semester Bachelor's Degree Programme)
First Year U G Semester -II
Generic / Open Elective Course / (OE)

(Basket for - Other than Faculty of Humanities)

Theory Paper - III
पदवी प्रथम वर्ष - सत्र - ३
Course Code – 654263

OE-3 अभ्यासपत्रिका - ३ - राष्ट्रसंतांचा महिला सक्षमीकरणाचा विचार

विद्याशाखा /Faculty	मानवविज्ञान / Humanities
Programme	Three Years Six Semester Bachelor's Degree (B. A.)
Vertical	c
Type of Choise	Basket for - Other than Faculty of Humanities
Name of Course	Generic / Open Elective Course / (OE)
विषय	राष्ट्रसंत तुकडोजी विचारधारा
सत्र / Semester	U G - Semester- II
अभ्यासपत्रिका -१ संकेतांक / Course Code	६५४२६३ / 654263
अभ्यासपत्रिका -१ / Course Name /Paper	OE-3 Paper -III OE-3 अभ्यासपत्रिका -३ - राष्ट्रसंतांचा महिला सक्षमीकरणाचा विचार
श्रेयांक / Credits	०२
अध्यापन तास / Teaching Hours	३० तास (एका आठवड्यात २ तास)/ 30 Hours (2 Hours Per week)
परीक्षा स्वरूप	लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन
एकूण गुण / Max Marks	५० गुण (लेखी परीक्षा ३० व अंतर्गत मूल्यमापन २०)

विद्याशाखा : मानवविज्ञान (Faculty of Humanities)
First Year U G Semester -II
Generic / Open Elective Course / (OE)
Theory Paper - III Course Code – 654263

OE-3 अभ्यासपत्रिका -3 राष्ट्रसंतांचा महिला सक्षमीकरणाचा विचार

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	१.विद्यार्थ्यांना राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांचा स्त्री सन्मानाचा दृष्टिकोन विशद करणे. २. पुरुषप्रधान संस्कृतीतून स्त्रीची मुक्तता म्हणजे मानवमुक्ती हा विचार पटवून देणे. ३. स्त्री शिक्षणाचे महत्त्व लक्षात घेणे. ४. राष्ट्रसंतांनी महिलांना केलेल्या मार्गदर्शनाची जाणीव करून देणे.	
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	१.विद्यार्थ्यांना राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांचा स्त्री सन्मानाचा दृष्टिकोन समजून घेता येईल. २. पुरुषप्रधान संस्कृतीतून स्त्रीची मुक्तता म्हणजे मानवमुक्ती हा विचार पटवून देता येईल. ३. स्त्री शिक्षणाचे महत्त्व लक्षात घेता येईल. ४. राष्ट्रसंतांनी महिलांना केलेल्या मार्गदर्शनाची जाणीव करून देता येईल.	
आधार ग्रंथ	ग्रामगीता: राष्ट्रसंत तुकडोजी, प्रकाशन श्री. गुरुदेव सेवा मंडळ प्रकाशन विभाग, गुरुकुंज मोझरी. ग्रामगीता रहस्य स्पंद-२ डॉ. सुभाष सावरकर मराठी जनसाहित्य परिषद, अमरावती २००५ डॉ.नमिता शेंदरे	
Unit	Contain	Learning Hours
UNIT - I	राष्ट्रसंतांची स्त्रीसन्मानाची उदार व व्यापक दृष्टी.	7 तास
UNIT - II	राष्ट्रसंतांचे पुरुषप्रधान मानसिकतेतून स्त्रीची मुक्तता करण्याबाबतचे विचार.	8 तास
UNIT - III	स्त्री शिक्षणाचे राष्ट्रसंतांनी विशद केलेलं महत्त्व.	7 तास
UNIT - IV	राष्ट्रसंतांनी सक्षमीकरणासंबंधी महिलांना केलेले मार्गदर्शन	8 तास
		एकूण = 30 तास
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा	30 गुण
	अंतर्गत मूल्यमापन -	20 गुण
	एकूण गुण	50 गुण
Exam Duration		2 Hours
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	प्रश्न १ - अभ्यास घटकावर 01 दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न २ - अभ्यास घटकावर 01 दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न ३ - अभ्यास घटकावर 01 लघुत्तरी प्रश्न	06 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन	अभ्यासक्रमाशी संबंधित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण

संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती
राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२०- नुसार अभ्यासक्रम २०२५-२६
विद्याशाखा : मानवविज्ञान (Faculty of Humanities)
Add- hoc Committee
त्रिवार्षिक सहा सत्रांचा पदवी अभ्यासक्रम (वाङ्मय स्नातक)
(Three Years Six Semester Bachelor's Degree Programme)
First Year U G Semester -II
Generic / Open Elective Course / (OE)

(Basket for - Other than Faculty of Humanities)

Theory Paper - IV
पदवी प्रथम वर्ष - सत्र - २
Course Code – 654264

OE-4 अभ्यासपत्रिका -४ - राष्ट्रसंतांचा ग्रामस्वच्छतेचा विचार

विद्याशाखा /Faculty	मानवविज्ञान / Humanities
Programme	Three Years Six Semester Bachelor's Degree (B. A.)
Vertical	c
Type of Choise	Basket for - Other than Faculty of Humanities
Name of Course	Generic / Open Elective Course / (OE)
विषय	राष्ट्रसंत तुकडोजी विचारधारा
सत्र / Semester	U G - Semester- II
अभ्यासपत्रिका -१ संकेतांक / Course Code	६५४२६४ / 654264
अभ्यासपत्रिका -१ / Course Name /Paper	OE-4 Paper -IV OE-4 अभ्यासपत्रिका -४ -राष्ट्रसंतांचा ग्रामस्वच्छतेचा विचार
श्रेयांक / Credits	०२
अध्यापन तास / Teaching Hours	३० तास (एका आठवड्यात २ तास)/ 30 Hours (2 Hours Per week)
परीक्षा स्वरूप	लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन
एकूण गुण / Max Marks	५० गुण (लेखी परीक्षा ३० व अंतर्गत मूल्यमापन २०)

विद्याशाखा : मानवविज्ञान (Faculty of Humanities)
First Year U G Semester -II
Generic / Open Elective Course / (OE)
Theory Paper - IV Course Code – 654264

OE-4 अभ्यासपत्रिका -४ राष्ट्रसंतांचा ग्रामस्वच्छतेचा विचार

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	१.विद्यार्थ्यांना राष्ट्रसंतांनी सांगितलेले ग्रामस्वच्छतेचे महत्त्व पटवून देणे. २. ग्रामसफाईची परंपरा व रामधूनची भूमिका विशद करणे. ३. राष्ट्रसंतांनी विशद केलेली खेड्यांची दुरावस्था लक्षात घेणे. ४. राष्ट्रसंतांनी दिलेला ग्रामस्वच्छतेचा मूलमंत्र आचरणात आणून देणे.	
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	१.विद्यार्थ्यांना राष्ट्रसंतांनी सांगितलेले ग्रामस्वच्छतेचे महत्त्व पटवून देता येईल. २. ग्रामसफाईची परंपरा व रामधूनची भूमिका लक्षात घेता येईल. ३. राष्ट्रसंतांनी विशद केलेली खेड्यांची दुरावस्था लक्षात येईल. ४. राष्ट्रसंतांनी दिलेला ग्रामस्वच्छतेचा मूलमंत्र आचरणात आणता येईल.	
आधार ग्रंथ	ग्रामगीता: राष्ट्रसंत तुकडोजी, प्रकाशन श्री. गुरुदेव सेवा मंडळ प्रकाशन विभाग, गुरुकुंज मोझरी. ग्रामगीतेतील ग्रामनिर्माण पंचक - संपा. डॉ. अशोक राणा, जिजाई प्रकाशन, पुणे.२०१४	
Unit	Contain	Learning Hours
UNIT - I	राष्ट्रसंतांनी सांगितलेली खेड्यांच्या दुरावस्थेची करणे व उपाय.	7 तास
UNIT - II	राष्ट्रसंतांनी सांगितलेले ग्रामस्वच्छतेचे महत्त्व.	8 तास
UNIT - III	ग्रामसफाईची परंपरा व रामधूनची भूमिका.	7 तास
UNIT - IV	ग्रामस्वच्छतेचा मूलमंत्र.	8 तास
		एकूण = 30 तास
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा	30 गुण
	अंतर्गत मूल्यमापन -	20 गुण
	एकूण गुण	50 गुण
Exam Duration		2 Hours
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	प्रश्न १ - अभ्यास घटकावर 01 दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न २ - अभ्यास घटकावर 01 दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न ३ - अभ्यास घटकावर 01 लघुत्तरी प्रश्न	06 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन	अभ्यासक्रमाशी संबंधित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण

संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती
राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२०- नुसार अभ्यासक्रम २०२६-२७
विद्याशाखा : मानवविज्ञान (Faculty of Humanities)
Add- hoc Committee
त्रिवार्षिक सहा सत्रांचा पदवी अभ्यासक्रम (वाङ्मय स्नातक)
(Three Years Six Semester Bachelor's Degree Programme)
Second Year U G Semester -III
Generic / Open Elective Course / (OE)

(Basket for - Other than Faculty of Humanities)

Theory Paper - V
पदवी द्वितीय वर्ष - सत्र - ३
Course Code – 654265

OE-5 अभ्यासपत्रिका ५ - राष्ट्रसंतांचे वैवाहिक जीवनविषयक विचार

विद्याशाखा /Faculty	मानवविज्ञान / Humanities
Programme	Three Years Six Semester Bachelor's Degree (B. A.)
Vertical	c
Type of Choise	Basket for - Other than Faculty of Humanities
Name of Course	Generic / Open Elective Course / (OE)
विषय	राष्ट्रसंत तुकडोजी विचारधारा
सत्र / Semester	U G - Semester- III
अभ्यासपत्रिका -१ संकेतांक / Course Code	६५४२६५ / 654265
अभ्यासपत्रिका -१ / Course Name /Paper	OE-5 Paper -V OE-5 अभ्यासपत्रिका -५ - राष्ट्रसंतांचे वैवाहिक जीवनविषयक विचार
श्रेयांक / Credits	०२
अध्यापन तास / Teaching Hours	३० तास (एका आठवड्यात २ तास)/ 30 Hours (2 Hours Per week)
परीक्षा स्वरूप	लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन
एकूण गुण / Max Marks	५० गुण (लेखी परीक्षा ३० व अंतर्गत मूल्यमापन २०)

विद्याशाखा : मानवविज्ञान (Faculty of Humanities)
Second Year U G Semester - III
Generic / Open Elective Course / (OE)
Theory Paper - V Course Code – 654265

OE-5 अभ्यासपत्रिका - ५ राष्ट्रसंतांचे वैवाहिक जीवनविषयक विचार

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	१.विद्यार्थ्यांना रूढ विवाह संस्काराचा उद्देश आणि विचारस्वातंत्र्याची गरज पटवून देणे. २. संतती धन, मिश्र विवाह व प्रौढ विवाह याबद्दलची जाणीव करून देणे. ३. विवाहसंबंधित अनेक घातक रूढी व परंपरा याविषयी माहिती देणे. ४. आदर्श विवाह पद्धती व तिचे महत्त्व विशद करणे.	
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	१.विद्यार्थ्यांना रूढ विवाह संस्काराचा उद्देश आणि विचारस्वातंत्र्याची गरज पटवून देता येईल. २. संतती धन, मिश्र विवाह व प्रौढ विवाह याबद्दलची जाणीव करून देता येईल. ३. विवाहसंबंधित अनेक घातक रूढी व परंपरा याविषयी माहिती मिळेल ४. आदर्श विवाह पद्धती व तिचे महत्त्व लक्षात येईल.	
आधार ग्रंथ	ग्रामगीता: राष्ट्रसंत तुकडोजी, प्रकाशन श्री. गुरुदेव सेवा मंडळ प्रकाशन विभाग, गुरुकुंज मोझरी. राष्ट्रसंतांचे सामाजिक आणि धार्मिक विचार.- डॉ.गजाजन वेले, वेदमुद्रा प्रकाशन, अमरावती २०१०	
Unit	Contain	Learning Hours
UNIT - I	पुरुषार्थासाठी व सामाजिक स्थैर्यासाठी विवाह संस्काराची गरज.	7 तास
UNIT - II	रूढ विवाह संस्कारातील बुरसटलेल्या प्रथा, परंपरा, वर - वधूच्या निवडीचे निकष, विवाहाचे वय, विवाह समारंभ इ.	8 तास
UNIT - III	मिश्र विवाह, प्रौढ विवाह, आंतरजातीय विवाह, सामुदायिक विवाह, गुरुदेव विवाह इ.	7 तास
UNIT - IV	आदर्श विवाह पद्धती.	8 तास
		एकूण = 30 तास
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा	30 गुण
	अंतर्गत मूल्यमापन -	20 गुण
	एकूण गुण	50 गुण
Exam Duration		2 Hours
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	प्रश्न १ - अभ्यास घटकावर 01 दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न २ - अभ्यास घटकावर 01 दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न ३ - अभ्यास घटकावर 01 लघुत्तरी प्रश्न	06 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन	अभ्यासक्रमाशी संबंधित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण

संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती
राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२०- नुसार अभ्यासक्रम २०२६-२७
विद्याशाखा : मानवविज्ञान (Faculty of Humanities)
Add- hoc Committee
त्रिवार्षिक सहा सत्रांचा पदवी अभ्यासक्रम (वाङ्मय स्नातक)
(Three Years Six Semester Bachelor's Degree Programme)
Second Year U G Semester- IV
Generic / Open Elective Course / (OE)
(Basket for - Other than Faculty of Humanities)
Theory Paper - VI
पदवी द्वितीय वर्ष - सत्र - ४
Course Code – 654266

OE-6 अभ्यासपत्रिका -६ - राष्ट्रसंतांचे शिक्षण विषयक विचार

विद्याशाखा /Faculty	मानवविज्ञान / Humanities
Programme	Three Years Six Semester Bachelor's Degree (B. A.)
Vertical	c
Type of Choise	Basket for - Other than Faculty of Humanities
Name of Course	Generic / Open Elective Course / (OE)
विषय	राष्ट्रसंत तुकडोजी विचारधारा
सत्र / Semester	U G - Semester- IV
अभ्यासपत्रिका -१ संकेतांक / Course Code	६५४२६६ / 654266
अभ्यासपत्रिका -१ / Course Name /Paper	OE-6 Paper -VI OE-6 अभ्यासपत्रिका -६ - राष्ट्रसंतांचे शिक्षण विषयक विचार
श्रेयांक / Credits	०२
अध्यापन तास / Teaching Hours	३० तास (एका आठवड्यात २ तास)/ 30 Hours (2 Hours Per week)
परीक्षा स्वरूप	लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन
एकूण गुण / Max Marks	५० गुण (लेखी परीक्षा ३० व अंतर्गत मूल्यमापन २०)

विद्याशाखा : मानवविज्ञान (Faculty of Humanities)
Third Year U G Semester - IV
Generic / Open Elective Course / (OE)
Theory Paper - VI Course Code – 654266

OE-6 अभ्यासपत्रिका -६ राष्ट्रसंतांचे शिक्षण विषयक विचार

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना राष्ट्रसंतांचा शिक्षण विषयक विचार समजून देणे. २. राष्ट्रसंतांना अपेक्षित शिक्षक आणि त्याचे कार्य या विषयी जाणीव करून देणे. ३. प्रचलित शिक्षण पद्धती कशी सदोष आहे हे लक्षात आणून देणे. ४. राष्ट्रसंतांना अपेक्षित असलेले व्यवसाय शिक्षण, जीवन शिक्षण, शारीरिक शिक्षण, याची ओळख आणि राष्ट्रसंतांनी राबविलेल्या शैक्षणिक उपक्रमांची माहिती करून देणे.	
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	१. विद्यार्थ्यांना राष्ट्रसंतांचा शिक्षण विषयक विचार समजून घेता येईल. २. राष्ट्रसंतांना अपेक्षित शिक्षक आणि त्याचे कार्य या विषयी जाणून घेता येईल. ३. प्रचलित शिक्षण पद्धती कशी सदोष आहे हे लक्षात घेता येईल. ४. राष्ट्रसंतांना अपेक्षित असलेले व्यवसाय शिक्षण, जीवन शिक्षण, शारीरिक शिक्षण, याची ओळख आणि राष्ट्रसंतांनी राबविलेल्या शैक्षणिक उपक्रमांची माहिती मिळेल.	
आधार ग्रंथ	ग्रामगीता: राष्ट्रसंत तुकडोजी, प्रकाशन श्री. गुरुदेव सेवा मंडळ प्रकाशन विभाग, गुरुकुंज मोझरी. राष्ट्रसंतांचे सामाजिक आणि धार्मिक विचार.- डॉ.गजाजन वेले, वेदमुद्रा प्रकाशन, अमरावती २०१०	
Unit	Contain	Learning Hours
UNIT - I	राष्ट्रसंतांचा शिक्षण विषयक व्यापक आणि उदार विचार.	7 तास
UNIT - II	अपेक्षित शिक्षक आणि शिक्षकाचे कार्य.	8 तास
UNIT - III	प्रचलित शिक्षणपद्धतीविषयी मते.	7 तास
UNIT - IV	विविध शिक्षण पद्धतीची आणि उपक्रमांची माहिती.	8 तास
		एकूण = 30 तास
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा	30 गुण
	अंतर्गत मूल्यमापन -	20 गुण
	एकूण गुण	50 गुण
Exam Duration		2 Hours
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	प्रश्न १ - अभ्यास घटकावर 01 दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न २ - अभ्यास घटकावर 01 दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न ३ - अभ्यास घटकावर 01 लघुत्तरी प्रश्न	06 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन	अभ्यासक्रमाशी संबंधित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण